

Beleidskompasformulier voor internetconsultatie

Instructie voor gebruik:

Dit is het formulier voor de beantwoording van de Beleidskompasvragen ten behoeve van internetconsultatie. Per 29 maart 2023 worden bij nieuwe internetconsultaties de antwoorden op de vragen van het Beleidskompas gepubliceerd. Let op dat dit formulier op enkele punten afwijkt van het reguliere Beleidskompasformulier, aangezien dit formulier terugblijkt op de stappen voorafgaand aan de consultatie.

Alle tekstvakken in het formulier dienen te worden ingevuld en vragen mogen niet worden verwijderd. Indien het voorstel een technische wijziging betreft of om een andere reden beleidsarm is, kan bij de vragen die niet van toepassing zijn worden volstaan met het invullen van "n.v.t."

Verwijder de cursief gedrukte tekst na beantwoording van de vragen.

Titel:

(Vul hier de publicatietitel van de internetconsultatie in)

Besluit uitbreiding intermediaire activiteiten

∞ Wie zijn belanghebbenden en waarom?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- Wie zijn direct of indirect belanghebbenden bij het betreffende vraagstuk?

A. Uitbreiding bevoegdheid UWV toekennen intermediaire activiteit

Intern Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)
- Directie Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning (KO)

<ul style="list-style-type: none"> - Directie Onderwijspersoneel en Primair Onderwijs - Directie Onderwijsresultaten en Voortgezet Onderwijs - Wetgeving en Juridische Zaken (WJZ) <p>Extern OCW</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cluster 2-leerlingen met een auditieve beperking - Cluster 2 scholen/Siméa¹ - Cluster 1-, 3- en 4-leerlingen met een auditieve beperking (en ouders/verzorgers) - Cluster 1-, 3- en 4-scholen - Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV) - Tolken Nederlandse Gebarentaal (NGT) vertegenwoordigd door Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal (NBTG) - Schrijftolken vertegenwoordigd door Nederlandse Schrijftolken Vereniging (NSV) - Belangengroep van tolkgebruikers vertegenwoordigd door Stichting Federatie van Ouders van Dove Kinderen (FODOK). <p>B. Intermediaire activiteit</p> <p>Intern OCW</p> <ul style="list-style-type: none"> - Directie Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning - Directie Middelbaar Beroepsonderwijs - Directie Hoger Onderwijs en Studiefinanciering - WJZ <p>Extern OCW</p> <ul style="list-style-type: none"> - UWV - Leerlingen/studenten die niet kunnen spreken (en ouders/verzorgers) - Tolken Nederlandse Gebarentaal-Nederlands vertegenwoordigd door Nederlandse Beroepsvereniging Tolken Gebarentaal (NBTG) - Schrijftolken vertegenwoordigd door Nederlandse Schrijftolken Vereniging (NSV) - Ministeries van SZW en VWS
--

- Wie beschikken er over relevante kennis over en ervaring met het vraagstuk?

<p>A. Uitbreiding bevoegdheid UWV toekennen intermediaire activiteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cluster 2-leerlingen en ouders/verzorgers - Cluster 2-instellingen Kentalis en Auris, vertegenwoordigd door Siméa - Directie Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning <p>B. Intermediaire activiteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerlingen/studenten (hierna: leerlingen) die een beperking hebben en hun ouders/verzorgers - UWV - Directie Kansengelijkheid en Onderwijsondersteuning OCW

- Op welke wijze zijn belanghebbenden tot nu toe in de verschillende fasen van het beleidstraject betrokken?

<p>De belanghebbenden zijn uitgenodigd voor het startgesprek op 25 januari jl. op het ministerie van OCW. Vervolgens is het ministerie van OCW aan de slag gegaan met de feedback die is opgehaald. De startnota is daarna nog één keer aan de belanghebbenden voorgelegd, waarbij hen gevraagd is te letten op feitelijke onjuistheden. De internetconsultatie is het eerst volgende moment dat de belanghebbenden opnieuw kunnen reageren op het voorstel voor de wijziging van het Uitvoeringsbesluit. OCW informeert de belanghebbenden via de mail wanneer de internetconsultatie start.</p>
---

¹ Siméa representeert de vier cluster 2-instellingen in Nederland. De uitbreiding van de intermediaire activiteit voor cluster 2-leerling geldt nu alleen voor leerlingen met een auditieve beperking op scholen van Auris en Kentalis. Viertaal en Vitus Zuid geven onderwijs aan leerlingen met een auditieve beperking en/of taalontwikkelingsstoornis, waarbij niet hoofdzakelijk via de Nederlandse Gebarentaal wordt gecommuniceerd, en daarom geen tolk nodig hebben niet worden meegenomen in dit wijzigingsbesluit.

1. Wat is het probleem?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het probleem?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit

Cluster 2

Leerlingen met een auditieve beperking die regulier onderwijs volgen kunnen bij het UWV een intermediaire activiteit (een intermediaire activiteit is een persoonlijke dienstverlening die gericht is op de vervanging of ondersteuning van een door ziekte of gebrek geheel of gedeeltelijk ontbrekende lichaamsfunctie, zoals bijvoorbeeld een tolk of voorleeshulp). Dit is op dit moment niet mogelijk voor cluster 2-leerlingen met een auditieve beperking. Op een cluster 2-school, waar onder andere onderwijs gegeven wordt voor leerlingen met een auditieve beperking, is geen tolk nodig, omdat er op deze scholen zowel via gesproken (Nederlandse) taal als Nederlandse Gebarentaal (NGT) en Nederlands met Gebaren (NmG) wordt gecommuniceerd en les wordt gegeven. Echter volgen cluster 2-leerlingen met een auditieve beperking die ingeschreven staan op een cluster 2-school steeds vaker symbiose onderwijs, waarbij leerlingen voor een deel van de onderwijstijd onderwijs volgen in het regulier onderwijs, of stage op een werkplek waar NGT vaak niet de voertaal is. In die gevallen is wel een tolk nodig.

Cluster 2-scholen ontvangen van het ministerie van OCW basis-, ondersteunings- en aanvullende bekostiging. De huidige verdeling van verantwoordelijkheden en bekostiging zorgt er voor dat cluster 2-instellingen zelf een tolkvoorziening regelen en bekostigen voor leerlingen met een auditieve beperking die symbiose onderwijs volgen of stage lopen. De kosten van de tolkvoorziening drukken dermate op de begroting van de cluster 2-instellingen zodat dit ten koste gaat van andere onderwijsdoeleinden.

Cluster 1, 3 en 4

Cluster 1, 3 en 4 onderwijs is niet specifiek onderwijs voor doven of slechthorende leerlingen. Het kan echter wel voorkomen dat het clusteronderwijs 1, 3 of 4 voor een dove of slechthorende leerling meer passend is dan cluster 2-onderwijs, waardoor er voor deze leerling toch behoefte is aan een tolk om te kunnen participeren in het onderwijs.

Het ministerie van OCW heeft het in 2017 al mogelijk gemaakt om (via UWV) een tolk toe te kennen aan leerlingen met een auditieve beperking die ingeschreven staan op een cluster 1-, 3- of 4-school. Dit is op grond van de Wet overige OCW-subsidies (WOOS) en het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen echter nog niet mogelijk. Daarom wordt het besluit aangepast teneinde de uitvoeringspraktijk te codificeren.

B. Intermediaire activiteit

Op basis van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen kan het UWV alleen tolkuren toekennen als er sprake is van een auditieve beperking. Leerlingen met een ander soort beperking, bijvoorbeeld een spraakbeperking, kunnen momenteel geen beroep doen op een tolkvoorziening bij het UWV. Dit is in het kader van inclusief onderwijs onwenselijk. Daarom wordt het onderscheid naar handicap in het wijzigingsbesluit niet meer gehanteerd.

b) Wat zijn de oorzaken van het probleem?

A. Uitbreiding bevoegdheid UWV toekennen intermediaire activiteit**Cluster 2**

Het probleem is dat de bekostiging van tolken te veel drukt op cluster 2-scholen - en dat dit ten koste gaat van andere onderwijsdoeleinden binnen deze scholen.

De oorzaak daarvan is dat de verantwoordelijkheid en bekostiging van tolken op basis van regelgeving en uitvoeringspraktijk tot op heden bij de speciaal onderwijs clusters zelf ligt, omdat aangenomen werd dat daar de kennis zat om tegemoet te komen aan hun leerlingen. Zij hebben daar echter nooit extra bekostiging voor gekregen.

Cluster 1, 3 en 4

Voor deze clusters sluit de wet- en regelgeving niet aan bij de huidige uitvoeringspraktijk.

De oorzaak daarvan is dat er in 2017 beleidswijzigingen zijn doorgevoerd waardoor het UWV wel tolkuren kan toekennen aan auditief beperkte leerlingen binnen deze clusters. De regelgeving is daar destijds niet op aangepast.

B. Uitbreiding intermediaire activiteit

Op basis van het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap kan een intermediaire activiteit zoals een tolkvoorziening alleen worden toegekend indien sprake is van een auditieve beperking. Er is niet voorzien dat leerlingen met een andere beperking, zoals een spraakbeperking, een tolk nodig hebben om te participeren in onderwijs. Leerlingen met een ander soort beperking kunnen momenteel geen beroep doen op een tolkvoorziening bij het UWV.

- c) Wat is de omvang van het probleem?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit

Cluster 2

Cluster 2-scholen Auris

- Speciaal onderwijs: circa 20 leerlingen gaan structureel 1 dag in de week naar het regulier onderwijs. Aantal tolkuren per leerling is per jaar circa 180 uur.
- Voortgezet speciaal onderwijs: circa 20 leerlingen gaan structureel een aantal uur in de week naar het regulier onderwijs. Aantal tolkuren per leerling is per jaar circa 100 uur. Vanwege nieuw beleid komen hier in 2024 voor het vso mogelijk 40 symbiose-leerlingen bij. Voor deze leerlingen zullen tolken indien mogelijk ook geclusterd ingezet worden. Men gaat uit van circa 3000 tolkuren per jaar.

Cluster 2-scholen Kentalis

- Speciaal onderwijs: circa 10 leerlingen gaan structureel 1 dag in de week naar het regulier onderwijs. Aantal tolkuren per leerling, per jaar is circa 180 uur.
- Voortgezet speciaal onderwijs: circa 60 leerlingen gaan structureel een aantal uur in de week naar het regulier onderwijs. Tolkkosten worden hier bepaald door de mate van clustering van leerlingen in één klas. Voor meerdere leerlingen is dan één tolk nodig. Voor alle vso's van Kentalis gaat dit om totaal circa 4500 tolkuren per jaar. De verwachting is dat er per jaar circa 7500 tolkuren worden aangevraagd bij UWV voor symbiose in onderwijs.

Stage

- Uitgegaan wordt van 45 leerlingen die circa 100 tolkuren per jaar gebruikmaken van een tolk voor de stage (totaal 4500 uren).
- Van de drie VSO's voor dove en slechthorende leerlingen die er in Nederland zijn, gaan in totaal circa 45 leerlingen een aantal dagen in de week op stage. Het verschilt per leerjaar en uitstroomprofiel of een leerling één, twee of drie dagen per week stage loopt, het aantal stagedagen verandert dus per jaar.
- Daarnaast lopen vmbo BB-KB en havo leerlingen ook nog 1 of 2 weken stage per jaar. Alles bij elkaar gaat het om circa 4000 stagedagen voor alle drie de scholen.

Cluster 1, 3 en 4

In 2023 is de intermediaire activiteit 24 keer toegekend aan totaal tien verschillende leerlingen in cluster 1, 3 of 4 onderwijs.

B. Uitbreiding intermediaire activiteit

Het is niet bekend hoeveel leerlingen met een andere beperking dan een auditieve beperking in het funderend onderwijs en studenten in het mbo, hbo en wo tolkuren krijgen toegekend door het UWV. Het UWV is bekend met vier casussen en Kentalis met één casus waarbij sprake was van een spraakbeperking. De oplossing voor drie leerlingen was om onderwijs te volgen op een cluster 2-school. Bij de andere twee casussen is de tolkvoorziening met toestemming van OCW alsnog verstrekt.

- d) Wat is het huidige beleid en wat heeft de evaluatie opgeleverd?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit**Cluster 2**

Leerlingen die voor een deel van de week regulier onderwijs volgen/stage lopen op een werkplek waar NGT niet de voertaal is (horende werkplek) krijgen op dit moment een tolk vergoed vanuit cluster 2. We leren dat het voor cluster 2-scholen financieel niet haalbaar is om dit te blijven doen, omdat zij hiervoor geen extra bekostiging ontvangen van het ministerie van OCW en dit drukt op de begroting en daarmee op andere onderwijsdoeleinden. Dit moet op een andere manier georganiseerd worden.

Cluster 1, 3 en 4

Het ministerie van OCW heeft het in 2017 al mogelijk gemaakt om (via UWV) een tolk toe te kennen aan leerlingen met een auditieve beperking die ingeschreven staan op een cluster 1-, 3-, of 4-school. Dit wordt al uitgevoerd door UWV, maar is nog niet aangepast in het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap.

B. Uitbreiding intermediaire activiteit

De tolkvoorziening in het onderwijsdomein wordt door UWV alleen toegekend aan leerlingen met een auditieve beperking. Een leerling met een andere beperking valt hier niet onder en kan zich daardoor bijvoorbeeld niet verstaanbaar maken en daarmee onvoldoende participeren in het onderwijs. Dit is niet wenselijk, daarom moet de tolkvoorziening voor deze groep leerlingen worden uitgebreid.

- e) Wat gebeurt er als de overheid niets doet (Nuloptie)? Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit**Cluster 2**

De kosten van symbiose en stage drukken dermate op de begroting van cluster 2-scholen dat dit ten koste gaat van andere onderwijsdoeleinden. Als er in de toekomst niet wordt ingegrepen dan moet er een afweging gemaakt worden tussen het bekostigen van een tolk en andere onderwijsdoeleinden. Als er meer leerlingen symbiose willen volgen, zullen de kosten stijgen voor de cluster 2-scholen omdat zij meer tolken moeten inzetten. Als de overheid niet ingrijpt, kan dit ertoe leiden dat cluster 2-scholen dit niet meer kunnen bekostigen en kan dit ten koste gaan van inclusief onderwijs.

Cluster 1, 3 en 4

Het verzoek van UWV voor deze herstelactie, waarin in regelgeving wordt verankerd dat cluster 1, 3 en 4 leerlingen met een auditieve beperking een tolk mogen aanvragen, wordt dan niet uitgevoerd, waardoor de wijziging niet wordt vastgelegd in het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap. Dit is niet wenselijk, omdat het beleid reeds op verzoek van het ministerie van OCW wordt uitgevoerd door UWV maar momenteel dus nog niet in lijn is met wet- en regelgeving.

B. Uitbreiding intermediaire activiteit

Als de overheid niet ingrijpt krijgen leerlingen die een belemmering ondervinden in het onderwijs als gevolg van een andere beperking dan een auditieve beperking geen tolk vergoed, waardoor zij afhankelijk zijn van de financiële situatie van ouders/verzorgers die wel/niet een tolk kunnen bekostigen. Dit leidt tot kansenongelijkheid en strookt niet met de weg naar inclusief onderwijs.

2. Wat is het beoogde doel?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de beleidsdoelen?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit

Cluster 2

Het UWV de bevoegdheid geven om een tolkvoorziening toe te kennen voor de volgende drie scenario's:

1. Leerlingen met een auditieve beperking die op basis van een symbiose overeenkomst maximaal 60 procent van de onderwijstijd per week onderwijs volgen op een reguliere school.
2. Leerlingen met een auditieve beperking die ingeschreven staan op een cluster 2-school en stage willen lopen op een horende werkplek.

Tijdens een stage is er niet fulltime een tolk nodig. Tolkinzet is nodig bij:

- Sollicitatiegesprek
- Eerste werkdag
- Instructiemomenten, de frequentie hiervan hangt af van de complexiteit van het werk dat de leerling tijdens de stage doet.
- Stage voortgangsgesprekken met praktijkbegeleider van het bedrijf
- Werkoverleggen
- Bijzondere gelegenheden op aanvraag

Uitgangspunt is dat de leerling een goede start kan maken in zijn/haar werkzame leven.

Cluster 1, 3 en 4

Aanpassing van het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap om vast te leggen dat cluster 1-, 3- of 4-leerlingen met een auditieve beperking een tolkvoorziening kunnen aanvragen.

B. Uitbreiding intermediaire activiteit

dat leerlingen die een belemmering ondervinden bij het volgen van onderwijs als gevolg van ziekte of gebrek, ongeacht welke beperking, een beroep kunnen doen op een intermediaire activiteit ten einde te kunnen deelnemen aan het onderwijs, waar dat nu nog niet mogelijk is.

- b) Aan welke [duurzame ontwikkelingsdoelen \(sustainable development goals, SDG's\)](#) en [brede welvaartsuitkomsten](#) dragen de doelen bij?

Inclusief onderwijs, inclusieve samenleving

3. Wat zijn opties om het doel te realiseren?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn kansrijke aangrijpingspunten om het doel te realiseren?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit

Cluster 2

Wijziging uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap. Er kan ook meer bekostiging aan de cluster 2-scholen worden gegeven om symbiose te kunnen betalen. Dit is echter niet wenselijk omdat het hebben van een tolk een persoonlijk recht is en dit bij de leerling moet liggen. Ook is het niet goed in te schatten hoeveel leerlingen per jaar symbiose willen. Hierdoor kan een vast bedrag bij de bekostiging opplussen te veel of te weinig zijn wat maakt dat de kosten ondoelmatig kunnen worden.

Cluster 1, 3 en 4

Beleid wordt al uitgevoerd, maar is nog niet vastgelegd in het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap en wordt om die reden meegenomen in de wijziging.

B. Uitbreiding intermediaire activiteit

De hardvochtigheid in het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen wordt weggenomen. De genoemde 'auditieve beperking' in het uitvoeringsbesluit Onderwijsvoorzieningen genoemd in artikel 5, eerste lid, onder b (nu: 'intermediaire activiteiten ten behoeve van personen met een auditieve handicap') zal komen te vervallen.

- b) Wat zijn, gegeven de aangrijpingspunten, kansrijke beleidsopties?

Het wijzigen van het uitvoeringsbesluit Onderwijsvoorzieningen.

- c) Wat is de [beleidstheorie \(doelenboom\)](#) per kansrijke beleidsoptie?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire voorziening

Cluster 2

Door het uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap te wijzigen wordt het makkelijker voor leerlingen die cluster 2-onderwijs volgen om ook lessen te volgen op het reguliere onderwijs. Dit komt omdat zij na de wijziging zelf bij het UWV een tolk voor symbiose kunnen aanvragen. Hiermee wordt het onderwijs toegankelijker voor hen. Doordat deze leerlingen ook een tolk mogen inzetten voor stages, kunnen zij laagdrempeliger aan de slag op een 'horende' werkplek en krijgen zij de ondersteuning die zij nodig hebben.

Cluster 1, 3 en 4

Doordat het beleid wettelijk verankerd wordt in het uitvoeringsbesluit Onderwijsvoorzieningen kunnen leerlingen hun recht op een intermediaire voorziening in cluster 1, 3 of 4 scholen inzetten. Dit beleid werd al uitgevoerd, maar wordt nu wettelijk verankerd. Dit geeft leerlingen en ouders de mogelijkheid om naar dit recht te verwijzen bij het vormgeven van ondersteuning.

B. Uitbreiding tolkvoorziening voor leerlingen met een beperking

Doordat de doelgroep van de intermediaire activiteit wordt uitgebreid kunnen alle leerlingen met een beperking een intermediaire activiteit aanvragen indien zij dit nodig hebben. Hiermee wordt het onderwijs toegankelijker.

4. Wat zijn de gevolgen van de opties?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

- a) Wat zijn de verwachte gevolgen per beleidsoptie?

A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit

Cluster 2

De verwachting is dat de wijziging van het besluit gaat bijdragen aan meer inclusief onderwijs. Doordat cluster 2-scholen de tolkvoorziening niet meer hoeven te bekostigen is de verwachting dat de scholen leerlingen meer zullen stimuleren om symbiose onderwijs te volgen in het regulier onderwijs/stage te lopen op een werkplek waar wordt gecommuniceerd via NGT. Ook komt onderwijsgeld vrij dat zij kunnen inzetten voor de leerlingen die op de cluster 2-scholen staan ingeschreven.

Cluster 1, 3 en 4

N.v.t.

B. Uitbreiding tolkvoorziening voor leerlingen met een beperking

De verwachting is dat wijziging net als bij actie A gaat bijdragen aan meer inclusief onderwijs. Leerlingen met een beperking, ongeacht welke, kunnen door wijziging van het uitvoeringsbesluit aanspraak maken op een intermediaire activiteit, mits deze de leerling in staat stelt het onderwijs te volgen (en dus de belemmering wegneemt). Dit zorgt ervoor dat het onderwijs inclusiever is en de leerlingen een beter onderwijs perspectief hebben.

- b) Welke [verplichte toetsen](#) zijn van toepassing en wat zijn daarvan de uitkomsten (voor zover bekend)?

Het Besluit uitbreiding intermediaire activiteiten wordt tegelijkertijd aan de internetconsultatie voorgelegd bij het Adviescollege Toetsing Regeldruk (ATR) voor een regeldruk toets. Daarnaast vindt er een tweede uitvoeringstoets plaats door het UWV in de vorm van een impactanalyse. Het UWV heeft reeds een uitvoeringstoets uitgevoerd waar de conclusie was dat zij het besluit uitvoerbaar achtte. Wel zag het UWV een risico met betrekking tot de reikwijdte van het voorstel. De reikwijdte van de regeling voor specifiek cluster 2-leerlingen zou te beperkt zijn. Leerlingen met een auditieve beperking hebben niet altijd alleen een intermediaire activiteit nodig zoals een tolk, maar soms ook een andere voorziening, zoals een meeneembare voorziening. Door alleen te focussen op de tolkvoorziening kan het zijn dat de doelgroep niet optimaal ondersteund wordt. Echter heeft het ministerie van OCW hierover geen signalen ontvangen van de cluster 2-scholen. Het ministerie van OCW en het UWV hebben afgesproken dat signalen hierover tijdig worden gemeld.

Tot slot wordt het besluit voor toetsing voorgelegd aan de Autoriteit Persoonsgegevens (AP).

5. Wat is de voorkeursoptie?

[Toelichting](#)

Hulpvragen

a) Wat is het voorstel?

Aanpassing van het uitvoeringsbesluit Onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap. Dit besluit bevat twee onderdelen.

Tot 1 augustus 2024 het UWV enkel bevoegd om een intermediaire activiteit toe te kennen aan leerlingen met een auditieve beperking in het reguliere onderwijs. Het UWV had geen bevoegdheid om een intermediaire activiteit (onder andere een tolkvoorziening) toe te kennen aan leerlingen in het speciaal onderwijs. Speciaal onderwijs betrof hier zowel cluster 2-leerlingen met een auditieve beperking die voor het volgen van symbioseonderwijs² of stage een tolkvoorziening nodig hadden, als leerlingen met een auditieve beperking die een tolkvoorziening nodig hadden teneinde deel te nemen aan het onderwijs binnen cluster 1, 3 en 4. De verantwoordelijkheid voor het regelen en bekostigen van een tolkvoorziening voor deze leerlingen lag bij de speciaal-onderwijsinstellingen zelf. Dit besluit regelt, middels een wijziging van artikel 5, tweede lid, onder a, een uitbreiding van bevoegdheden voor het UWV om de intermediaire activiteit onder bepaalde voorwaarden toe te kennen aan leerlingen die ingeschreven staan in het speciaal onderwijs.

Ten tweede was het UWV enkel bevoegd om een intermediaire activiteit toe te kennen in het geval van een auditieve beperking.³ Leerlingen met een andere beperking, bijvoorbeeld een motorische, visuele of spraakbeperking, konden in het onderwijsdomein geen beroep doen op een tolkvoorziening bij het UWV.⁴ Uit het onderzoek naar de hardvochtigheden in wet- en regelgeving van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW)⁵ bleek dat dit in individuele gevallen een hardvochtige uitwerking kan hebben, omdat een leerling met spraakbeperking in sommige gevallen niet zonder tolk kan participeren in het onderwijs. Daarom regelt dit besluit, middels een wijziging van artikel 5, eerste lid, onder b, dat het UWV bevoegd is om aan elke leerling, die vanwege ziekte of gebrek een belemmering ondervindt bij het volgen van het onderwijs, een voorziening in de vorm van een intermediaire activiteit toe te kennen. De intermediaire activiteit kan worden toegekend indien deze de leerling in staat stelt het onderwijs te volgen.⁶ In het besluit wordt geen onderscheid meer gemaakt op basis van beperking, wat aansluit bij de ingezette beweging naar inclusief onderwijs.

b) Hoe houdt het voorstel rekening met:

- [doeltreffendheid](#) en [doelmatigheid](#);
- uitvoerbaarheid voor alle relevante partijen (inclusief [doenvermogen](#), [regeldruk](#) en [handhaving](#));

² Met symbioseonderwijs wordt mogelijk gemaakt dat leerlingen in het speciaal onderwijs maximaal 60% van de onderwijstijd kunnen participeren in het reguliere onderwijs.

³ Zie hiervoor artikel 5, eerste lid, onder b, van het Uitvoeringsbesluit voor jongeren met een handicap zoals het voorheen luidde, waar enkel gesproken werd van 'auditieve beperking'.

⁴ In het werkdomein kan de intermediaire activiteit worden toegekend aan leerlingen met een visuele, motorische of auditieve beperking. Zie artikel 2:22, tweede lid, onder b, van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorzieningen jonggehandicapten en artikel 35, tweede lid, onder b, van de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen.

⁵ *Kamerstukken II 2022/23*, 36 200 VIII nr. 181.

⁶ Deze twee vereisten omvatten het wettelijk kader op basis waarvan de intermediaire activiteit kan worden toegekend, zie artikel 19a Wet Overige OCW-subsidies.

- brede maatschappelijke impact?

**A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit
Cluster 2**

Door het Uitvoeringsbesluit onderwijsvoorzieningen voor jongeren met een handicap aan te passen heeft UWV grondslag om tolkuren toe te kennen aan cluster 2-leerlingen die een deel van de onderwijstijd regulier onderwijs volgen of stage lopen. OCW heeft dekking gevonden voor de middelen, die bijdragen aan meer inclusief onderwijs.

Cluster 1, 3 en 4

N.v.t.

B. Uitbreiding tolkvoorziening voor leerlingen met een beperking

Door het onderscheid in beperkingen in het uitvoeringsbesluit Onderwijsvoorzieningen los te laten kunnen leerlingen die behoefte hebben aan een tolkvoorziening, ongeacht welke beperking, voortaan ook bij UWV tolkuren aanvragen. De aantallen leerlingen die hier gebruik van gaan maken lijken miniem, maar het is in het kader van inclusief onderwijs noodzakelijk dat ook deze leerlingen volledig kunnen participeren.

- c) Wat zijn de risico's en onzekerheden van dit voorstel?

**A. Uitbreiding UWV toekennen intermediaire activiteit
Cluster 2**

Risico van deze uitbreiding is dat het niet volledig valt te voorspellen hoeveel aanvragen UWV zal ontvangen. Mogelijk zal er sprake zijn van een stimulerende werking. Dat maakt dat impact op capaciteit en verwachte kosten een inschatting betreft. Het aantal aanvragen dient goed gemonitord te worden om te beoordelen of er sprake is van een stimulerende werking. Daarnaast is er al een ervaren tolkentekort, het is niet te voorspellen wat de gevolgen van deze regeling hierop zullen zijn.

Zoals eerder naar voren is gekomen wijst het UWV in de uitvoeringstoets op het risico dat de reikwijdte van de regeling voor specifiek cluster 2-leerlingen te beperkt zou zijn. Echter heeft het ministerie van OCW hierover geen signalen ontvangen van de cluster 2-scholen. Het ministerie van OCW en het UWV hebben afgesproken dat signalen hierover tijdig worden gemeld.

Risico school kan tolkvoorziening niet aanvragen

Met de wijziging willen we het mogelijk maken dat ouders/verzorgers een tolk kunnen aanvragen voor lessen op het regulier onderwijs. Op dit moment wordt de tolkvoorziening door de cluster 2 school buiten UWV om geregeld en bekostigd en worden ouders/verzorgers hier niet bij betrokken. Dit zorgt ervoor dat de school één tolk aanvraagt voor een les waar meerdere leerlingen gebruik van kunnen maken. Wanneer ouders de aanvraag doen dienen zij als ouders onderling goed te overleggen met elkaar om te voorkomen dat er meerdere tolken in één les aanwezig zijn. Als dit niet gebeurt kan het zo zijn dat er meerdere tolken in één les zijn wat voor afleiding van alle leerlingen zou zorgen. Dit is niet wenselijk. Kentalis en Auris werken op dit moment met een tolkcoördinator en bekijken hoe de tolkcoördinator in de toekomst ouders kan begeleiden en ondersteunen bij de tolkaanvraag van hun kind.

Risico aanpassing uitvoeringsbesluit mbo

De beleidsdirectie MBO gaat ook het uitvoeringsbesluit aanpassen. Het lijkt erop dat de wijziging door de MBO-collega's pas later zal plaatsvinden. Wel blijft hierover afstemming plaatsvinden tussen de betrokken beleidsmedewerkers en WJZ-juristen die betrokken zijn.

- d) Hoe ziet de voorgenomen [monitoring en evaluatie](#) eruit?

UWV zal:

- indien de vooraf begrote prognose (P én Q) in een enkel jaar dreigt te worden overschreden, het ministerie van OCW hierover tijdig formeel van op de hoogte te stellen.
- In de beleidsmonitor zal middels P*Q geduid worden waaruit de kosten voor symbiose in onderwijs/stage bestaan.
- met OCW de uitvoering van deze opdracht bespreken tijdens de periodieke beleidstafel, zo ook nadere afspraken uitwerken voor de monitoring van de voortgang van de opdracht.
- De Gegevensbescherming effectenbeoordeling (GEB) van UWV wordt herzien.